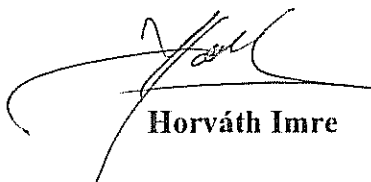

Javaslat

a „Viharforgatag 1924-ben Bián”

települési értéktárba történő felvételéhez

Készítette:

Horváth Imre

Biatorbágy, 2015. október

I.

A JAVASLATTEVŐ ADATAI

1. A javaslatot benyújtó neve:

Horváth Imre

2. A javaslatot benyújtó személy vagy a kapcsolattartó személy adatai:

Név: Horváth Imre

Levelezési cím: 2051 Biatorbágy, Jókai u. 12.

Telefonszám: 06-30-3432-835

E-mail cím: biaihorvathimre@gmail.com

II.

A NEMZETI ÉRTÉK ADATAI

1. A nemzeti érték megnevezése

VIHARFORGATAG 1924-BEN BIÁN

2. A nemzeti érték szakterületenkénti kategóriák szerinti besorolása

Kulturális örökség

2. A nemzeti érték fellelhetőségének helye

Korabeli leírások, fényképek és ábrázolások

4. Értéktár megnevezése, amelybe a nemzeti érték felvételét kezdeményezik

Biatorbágyi Értéktár

5. A nemzeti érték rövid, szöveges bemutatása, egyedi jellemzőinek és történetének leírása

1924. június 13-án, egy pénteki napon Magyarország egyik legnagyobb tornádója söpört végig régiókon. A viharforgatag Bia előtt keletkezett, s Vác irányába tartó 70 km-es útja közben számos települést érintett nagy pusztítást okozva Biának, Torbágnak, s az útjába kerülő falvaknak. *Bia: 65 ház teteje, 33 háznak a félteteje, 23 háznak a tetőfedő anyaga elpusztult; 96 ház kisebb-nagyobb mértékben megrongálódott; 4 ház romba dőlt. Torbágy: romba döntött és lakhatatlanná tett házak száma 20. Kisebb-nagyobb mértékben összesen 196 ház rongálódott meg.*

6. Indoklás az értéktárba történő felvétel mellett

Ez volt Magyarország legnagyobb ismert tornádója. Szélsébsége a Bia és Páty közötti szakaszon legalább 87–104 m/s volt, középértékben kifejezve: 95,5 m/s” (343,8 km/h), és biztosan nem haladta meg a 172 m/s értéket. Ez a szélsébség F4-kategóriájú tornádót jelent. A viharforgatag erőssége a pusztítások alapján is meghaladta az F3-at. Számítások alapján a légnyomásérték legalább 50 mm-rel csökkent, de szélsőértéken akár a 675 mm-es légnyomásérték alá is eshetett a ciklon magjában. Hazánkban ez a legalacsonyabb ismert légnyomásérték.

7. A nemzeti értékkel kapcsolatos információt megjelenítő források listája

Horváth Imre: Bia, Torbágy és Páty pusztulása a viharforgatagban, in: Biatorbágy „ezer” éve. Helytörténeti Olvasókönyv I. Biatorbágy Kultúrájáért Alapítvány, Biatorbágy, 2002

Horváth Imre: A biai viharforgatag a számok tükrében c., in: Biatorbágyi Krónika 2004/7, 23-24.o.(<http://www.noskaunnepek.gportal.hu/gindex.php?pg=30955901>)

Horváth Imre: Jegyzőkönyv a viharforgatagról, in: Biatorbágyi Krónika 2005/7., 31. old.

Horváth Imre: Viharforgatag nyolcvan évvel ezelőtt, in: História, 2004/5

Horváth Imre: Viharforgatag nyolcvan évvel ezelőtt, in:Vörösvári Újság, 2004. július (<http://pilisvorosvar.hu/vorosvariujsg-regi/2004/julius/16.htm>
<http://pilisvorosvar.hu/bejegyzesek/vorosvari/erdekesssegek-a-regmultbol/viharforgatag-nyolcvan-evvel-ezelott/>); in Pátyi Kurír 2004. augusztus, 15. old (http://www.paty.hu/letoltes.php?d_id=392)

Horváth Imre: A biai viharforgatag – számok és tények (Kézirat. Elhangzott: Helytörténeti szimpózium, Biatorbágy, 2015. szeptember 18.

Kecskés László: Tornádók és előfordulásuk Magyarországon. Légkör, 1988/3. szám 27–30. o.

Nánási Tamás: Hat perc.Istenítélet, tűzeső Bián és Pátyon ,in: Magyar Nemzet 2004. július 24. (http://mno.hu/migr_1834/hat-perc-620263)

Dr. Réthly Antal: Az elmúlt év időjárási katasztrófái hazánkban. in: Pesti Hírlap 1925. évi nagy naptára 438–445. o.

Dr. Réthly Antal: Az 1924. évi június 13-i biai viharforgatagról. in: Az Időjárás, 1925/5–6. füzet 73–82. o.

Vladár Endre: Az 1924. június 13-i biai tornádó szélsébségének kiszámítása. in: Az Időjárás, 1925/2. szám 9–13. o.

Magyarság, 1924. június 13. 6. o.; június 14. 3. o.; június 15. 4. o., 7. és június 22. 10. o.

Az Újság, 1924. június 14. 4., 8. o.; június 15. 4., 8–9. o.; június 21. 8. o. és június 22. 10. o.

Tornádó ([Újság] – Kt.: a szerk.) in: Biatorbágyi Krónika 1992/6., 18. o.

Tornádó ([Újság] – Kt.: H. I.) in: Biatorbágyi Krónika 1994/6. 11–14. o.

Tornádó I. (Réthly Antal – Kt.: a szerk.) in: Biatorbágyi Krónika 1991/6. 15. o.

Tornádó II. (Réthly Antal – Kt.: a szerk.) in: Biatorbágyi Krónika 1991/7. 15. o.

Érdekes Újság, 1924. június.

Élet és Tudomány 1999/40. szám

National Geographic 2004/8

http://veszid.5mp.eu/web.php?a=veszid&o=BL6I8z_8EP

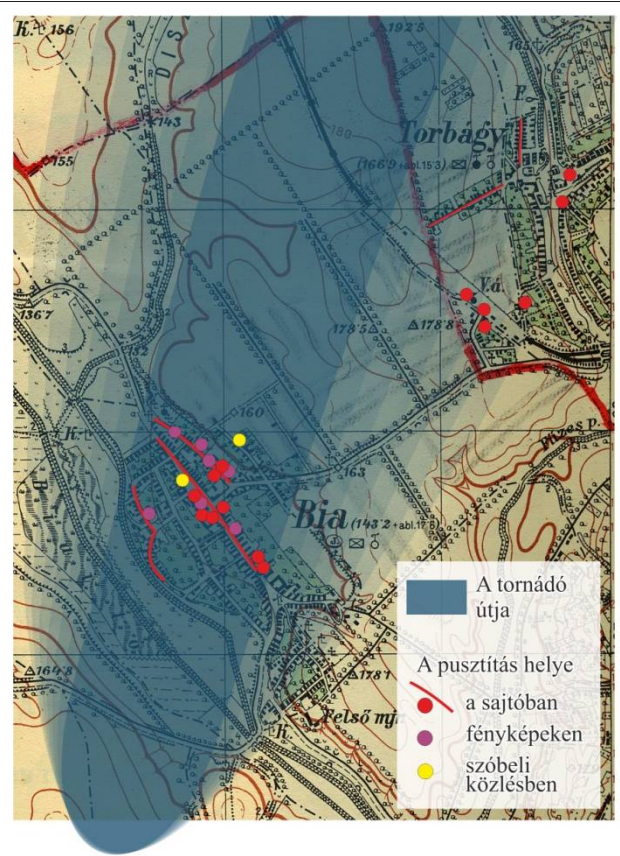
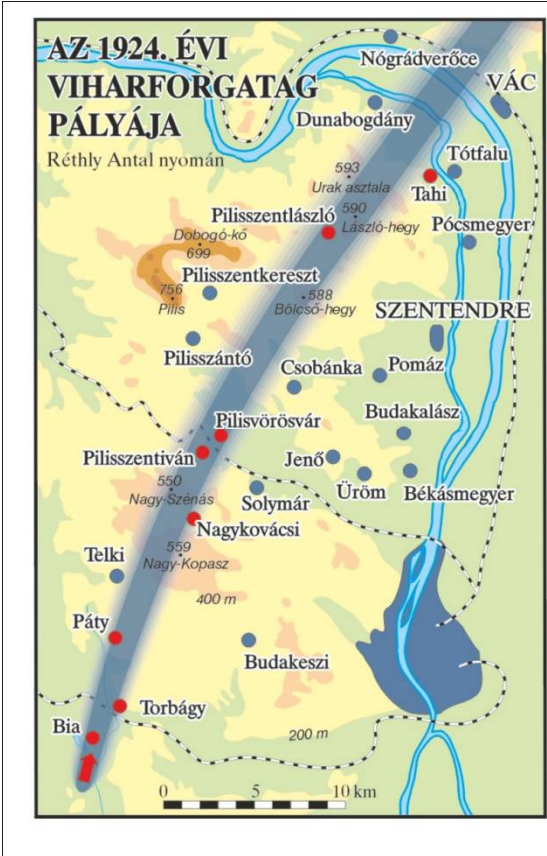
<http://wildkansas.5mp.eu/web.php?a=wildkansas&o=eFFNyl3Q88>

III.

MELLÉKLETEK

1. Az értéktárba felvételre javasolt nemzeti érték fényképe vagy audiovizuális-dokumentációja

2. A Htv. 1. § (1) bekezdés j) pontjának való megfelelést valószínűsítő dokumentumok, támogató és ajánló levelek

3. A javaslatához csatolt saját készítésű fényképek és filmek felhasználására vonatkozó hozzájáruló nyilatkozat